

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De potentia peccandi, an sit homini vel diabolo à Deo. A. B

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

deceptus humani, remissi⁹ aliquid sentit de Christi carne q̄ dignum est, habet culpam, non est tamē exclusus à venia: Si quis vero sancti Sp. dignitatē, maiestatem & potestatem abneget sempiternam, & putet nō in spiritu Dei eiici demonia, sed in Beelzebub, non potest ibi esse exhortatio veniæ, ubi sacrilegii plenitudo est. Satis hic apertè explicatur qd sit peccatum in spiritum S. Quod illi Aug. descriptioni cōgruere videtur, qua illud peccatum dicitur esse inuidia gratiæ oppugnās fraternitatē. Qui n. post cognitionem veritatis sancti Spir. veritatem negat, eiusq; opera dicit esse Belzebub, potestati, bonitati & gratiæ Dei inuidere nō dubitatur. Non itaq; distinctio illa verborum sic accipienda est, quasi trium personarum diversę sunt offensæ: sed ibi peccatorum genera distincta sunt. Peccatum n. in patrē id intelligitur, quod fit p̄ infirmitatē, q̄a patri scriptura frequenter attribuit potentiam: Peccatum in filium, quod fit per ignorantiam, quia sapientia filio attribuitur. Tertium expositum est. Qui ergo peccat per infirmitatem vel per ignoratiam, facile veniam adipiscitur: sed non ille qui peccat in spiritum sanctum. Cum autem vna sit potentia, sapiētia, bonitas trium: quare patri potentia, filio sapientia, spiritui sancto bonitas sapius assignetur, superius dictum est.

DE POTENTIA PECCANDI: AN SIT

homini vel à diabolo vel à Deo.

DISTINCT. XLIV. A

POST p̄dicta consideratione dignum occurrit, *Vnde habet*
 vtrum peccandi potentia sit nobis à Deo, vel à *at ortum*
 nobis? Putant quidam potētiam rectè agēdi no- *potentia*
 bis esse à Deo, potentiam vero peccandi nō à Deo *peccandi.*
 sed à nobis, vel à diabolo esse: sicut mala voluntas
 non à Deo nobis est, sed à nobis, & à diabolo, bona
 aut à Deo t̄rum nobis est. Bonę nāq; voluntatis &
 cogi-

cogitationis initium non homini ex se ipso nasci, sed diuinitus parari & tribui in eo Deus euidenter ostendit, quia nec diabolus nec aliquis angelum eius ex quo in hanc caliginem sunt detrusi, bonam potuit vel poterit resumere voluntatem: quia si possibile foret, ut humana natura postquam à Deo auersa bonitatem perdidit, voluntatis ex se ipsa rursus eam habere potuisset, multo possibilius hoc natura haberet angelica, quam quanto minus grauatur terreni corporis pondere, tanto magis hac esset perdita facultate. Non ergo homo vel angelus à se voluntatem bonam habere potest, sed malam. Similiter & de potentia inquirunt, per similitudinem voluntatis de potentia boni vel mali differetes: quia illa fit à Deo, non ista.

Authoritatibus astruit potentiam peccandi esse à Deo.

Sed pluribus sanctorum testimoniis indubitanter monstratur, quod potestas mali à Deo est, à quo est omnis potestas. Ait enim Apostolus, Non est potestas nisi à Deo. Quod non de potestate boni tantum, sed & mali intelligi oportet, cum Pilato etiam veritas dicat. Non haberes in me potestatem, nisi datum esset tibi de super. Malitia nempe hominum, ut ait Augustinus cupiditatem nocendi per se habet, potestatem autem si ille non dat, non habet. Ideoque diabolus antequam aliquid tolleret. Iob dicebat domino, Mitte manum, i. da potestatem: quia etiam nocentium potestas non est nisi à Deo, sicut sapientia ait. Per me reges regnant, & tyranni per me terram tenent. Unde Iob de Domino ait. Qui facit regnare hypocritam propter peccata populi. Et de populo Israel dicit Deus. Dedi eis regem in ira mea. Nocendi enim voluntas potest esse ab homine, potestas autem non est nisi à Deo, & hoc abdita aptaque iustitia. nam per potestatem diabolo datam iustos Deus facit suos. De hoc etiam Gregorius in moralibus ait, Tumoris elatio non potestatis ordo in crimine est. Potentiam Deus tribuit;

Rom. 13. a
Ioan. 19. b
ad rom. 13.
versum 2. 2. 160
nam ipse
Psalm. 52. in
30. 8. Iob. 1. c
Proverb. 8. a
Iob. 34. c

buit, elationem vero potentie malitia nostre mentis inuenit. Tollam⁹ ergo quod de nostro est, quia non potentia iusta, sed actio praua damnatur. His auctoritatibus aliisque pluribus euidenter ostenditur, quod non est potestas boni vel mali cuiuscumque, nisi a deo æquo, etsi te lateat æquitas.

An aliquando resistendum sit potestati

C

Hic oritur quæstio, non transilienda silentio. Dictum est supra, quod potestas peccandi vel nocendi non est homini vel diabolo, nisi a Deo. Apostolus autem dicit quod qui potestati resistit, Dei ordinationi resistit. Cum ergo diaboli sit potestas mali, Dei ordinatione, eius potestati non esse resistendum videtur. Sed sciendum est, Apostolum ibi loqui de seculari potestate, scilicet rege, & principe, & huiusmodi: quibus non est resistendum in his quæ iubet Deus eis exhiberi, scilicet in tributis, & huiusmodi. Si vero princeps aliquis, vel diabolus aliquid iusserit vel sua serit contra deum, tunc resistendum est. Vnde Aug. determinans, quando resistendum sit potestati in libr. de natura boni ait. Si aliquid iubeat potestas quod non debeas facere, hic sane contemne potestatem timendo maiorem potestatem. Ipsos humana rerum gradus aduerte. Si quid iusserit Procurator, nunquid faciendum est, si contra Proconsulem iubeat? Rursus si quid ipse Proconsul iubeat, & aliud iubeat Imperator, nunquid dubitatur illo contempto illi esse seruendum? Ergo si aliud Imperator, aliud iubeat Deus, contempto illo obtemperandum est Deo. Potestati ergo diaboli vel hominis tunc resistamus cum aliquid contra Deum suggererit: in quo Dei ordinationi non resistimus, sed obtemperamus. Sic n. De⁹ precepit, ut in malis nulli potestati obediamus. Iam nunc his verbis intelligendis atque pertractandis, quæ ad verbi incarnati mysterium pertinent, integra mentis consideratione intendamus ut de ineffabilibus vel modicum aliquid fari, Deo reuelante, valeamus. Finis libri secundi. K k IN-

Rom. I. 2

Aug. ser. 6.
de verbis
domini secundum
Matthæum
c. 8. ad finem
tom. 10.